

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov **1/ M. L.** a **2/ R. L.**, bývajúcich v B., zastúpených JUDr. E. B., advokátkou so sídlom v B., proti odporkyni **Ing. D. P.**, zastúpenej A., s.r.o., so sídlom v B., IČO: X., **o zaplatenie 7 642,90 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 6 C 154/2009, o dovolaní navrhovateľov proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 15. júla 2011 sp. zn. 8 Co 396/2010, 8 Co 397/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 13. apríla 2010 č.k. 6 C 154/2009-45 **a/** uložil odporkyni povinnosť zaplatiť do 3 dní navrhovateľom 1/ a 2/ sumu 7 642,90 € s úrokom z omeškania 10,5 % ročne zo sumy 1 004,12 € od 18. januára 2009 do zaplatenia, **b/** návrh vo zvyšku zamietol, **c/** rozhodol o náhrade trov konania. Vychádzal z toho, že odporkyňa porušila záväzok zo zmluvy o budúcej zmluve, v dôsledku čoho jej vznikla povinnosť zaplatiť navrhovateľom dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 6 638,78 €. Okrem tejto povinnosti jej vznikla povinnosť zaplatiť im náhradu výdavkov, ktoré mali s prípravou kúpnej zmluvy (214,10 € + 790 €). Keďže sa dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu, vznikla jej povinnosť zaplatiť im aj úroky z omeškania. Návrhu, ktorý bol opodstatnený iba v prisúdenej sume, z týchto dôvodov vyhovel; vo zvyšnej časti ho zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku podali navrhovatelia 1/ a 2/ odvolanie, ktorým napadli výroky vyššie označené ako b/ a c/.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadla odvolaním aj odporkyňa, a to vo výroku, ktorý je vyššie označený ako a/.

Okresný súd Bratislava IV uznesením z 21. júna 2010 č.k. 6 C 154/2009-56 vyzval navrhovateľov 1/ a 2/, aby v lehote 10 dní zaplatili súdny poplatok za odvolanie. Aj toto uznesenie napadli navrhovatelia odvolaním.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 15. júla 2011 sp. zn. 8 Co 396/2010, 8 Co 397/2010 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie; napadnuté uznesenie potvrdil. V odôvodnení uviedol, že § 545 ods. 2 Občianskeho zákonníka upravuje zmluvnú pokutu ako paušalizovanú náhradu škody. Pokiaľ sa uplatní právo na ňu, je vylúčené súčasné uplatnenie náhrady škody. Súd prvého stupňa v danom prípade nedostatočne zistil rozhodujúce skutkové okolnosti a vec nesprávne právne posúdil. Aplikoval na ňu ustanovenie § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka bez bližšieho zistenia, či a ako si účastníci konania v zmluve o budúcej zmluve upravili vzájomné práva a povinnosti, a tiež bez obstarania podkladov pre posúdenie, či skutkový stav neopodstatňuje aplikáciu § 545 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Závery súdu prvého stupňa sú predčasné aj pokiaľ ide o príslušenstvo požadovanej sumy. Z týchto dôvodov odvolací súd prvostupňový rozsudok v celom rozsahu zrušil (§ 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.) a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.). Odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa o povinnosti navrhovateľov zaplatiť súdny poplatok za odvolanie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Toto uznesenie odvolacieho súdu napadli navrhovatelia 1/ a 2/ dovolaním. Namietali, že v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. d/ O.s.p. a tiež v § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Napadnutý rozsudok tiež spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Procesnú vadu konania, ktorá podľa ich názoru zakladá v danom prípade prípustnosť dovolania (§ 237 písm. d/ O.s.p.) vyvodzovali z toho, že odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa napriek tomu, že napadnuté rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť – ich odvolaním nebol totiž napadnutý prvostupňový rozsudok

vo vyhovujúcej časti (viď vyššie a/) a odvolanie odporkyne bolo podané oneskorene, po uplynutí odvolacej lehoty. Odporkyňa v konaní nepreberala žiadne zásielky doručované súdom do jej vlastných rúk. Neobstojí záver odvolacieho súdu, ktorý vyvodil z výsledkov šetrenia doručenia súdnych zásielok a reklamácie doručenia prvostupňového rozsudku odporkyňi, že toto rozhodnutie nebolo odporkyňi doručené právne účinným spôsobom (§ 47 ods. 2 O.s.p.) a že za deň jej doručenia nemožno považovať 31. máj 2010 (deň vrátenia doručienky súdu), ale až 28. jún 2010 (deň faktického prevzatia rozsudku súdu prvého stupňa odporkyňou). Súd si výsledky tohto šetrenia vyložil nesprávne, nezohľadnil všetky relevantné okolnosti a prehliadol celý rad nejasností, rozporov a zrejmych nesprávností v podkladoch pošty. Dovolanie obsahuje aj vysvetlenie navrhovateľov, v čom podľa ich názoru spočíva tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Z týchto dôvodov žiadali, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Odporkyňa sa k dovolaniu písomne nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení advokátkou, skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné

proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V ustanoveniach § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nie je uvedené uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvého stupňa a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania navrhovateľov 1/ a 2/ proti napadnutému uzneseniu (v časti týkajúcej sa povinnosti zaplatiť návrhom požadovanú sumu s príslušenstvom) preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

V už spomenutom § 239 ods. 2 O.s.p. sú síce – ako prípustný predmet dovolania – vymenované niektoré potvrdzujúce uznesenia odvolacieho súdu; uznesenie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním ale nevykazuje znaky potvrdzujúceho uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorému je dovolanie prípustné. Prípustnosť dovolania navrhovateľov 1/ a 2/ proti napadnutému uzneseniu (v časti týkajúcej sa poplatku za odvolanie) preto z § 239 ods. 2 O.s.p. nevyplýva.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvého stupňa zrušený podľa § 221 ods. 1 písm. a/ O.s.p., nie je dovolanie prípustné z iných dôvodov než uvedených v § 237 O.s.p. (viď R 34/1995). Aj potvrdzujúci výrok uznesenia odvolacieho súdu, ktoré nie je uznesením uvedeným v § 239 ods. 2 O.s.p., možno dovolaním napadnúť len v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje § 237 O.s.p.

V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu

odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Navrhovatelia procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až c/ a e/ až g/ O.s.p. nenamietali; existencia vád tejto povahy ani nevyšla najavo. Prípustnosť ich dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na obsah dovolania dovolací súd osobitne skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p. O túto vadu ide tiež vtedy, ak súd prejedná a rozhodne (tú istú) vec, o ktorej už bolo prv právoplatne rozhodnuté.

Vzhľadom na podstatu argumentácie navrhovateľov, ktorou odôvodňovali procesnú prípustnosť ich mimoriadneho opravného prostriedku, bolo v dovolacom konaní potrebné posúdiť opodstatnenosť ich tvrdenia, že odvolací súd znovu (v časti, v ktorej súd ich návrhu vyhovel a odporkyňu zaviazal zaplatiť im 7 642,90 € s príslušenstvom) prejednal vec, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté. To v danom prípade znamenalo posúdiť správnosť záverov odvolacieho súdu o tom, kedy bol prvostupňový rozsudok doručený odporkyňi.

V zmysle § 47 ods. 2 O.s.p. platí, že ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku počas jej uloženia nevyzdvihne, považuje sa deň, keď bola zásielka vrátená súdu, za deň doručenia, i keď sa adresát o tom nedozvedel.

Zo spisu – doručeníek pripojených k č.l. 55 spisu – vyplýva, že rozsudok súdu prvého stupňa bol právnej zástupkyňi navrhovateľov doručovaný 28. júna 2010. Obálka obsahujúca rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorá bola adresovaná odporkyňi, sa 15. júla 2010 vrátila súdu s tým, že zásielka nebola prevzatá v odbernej lehote.

Keďže len riadne a predpisom vyhovujúce doručenie má ten dôsledok, že odvolacia lehota začne plynúť osobe, ktorej sa doručuje (R 19/1968), nemožno odvolaciemu súdu

vytýkať, že vykonal šetrenie za účelom zistenia (overenia) okolností, za ktorých bola predmetná zásielka doručovaná odporkyni.

V danom prípade poštové reklamačné oddelenie v písomnej odpovedi (č.l. 109 spisu) na žiadosť súdu samo potvrdilo „porušenie technológie doručovania úradných zásielok“. So zreteľom na to možno mať „rozumné pochybnosti“ o tom, že doručovanie poštou prebiehalo v súlade so zákonom (viď napr. III. ÚS 331/04). S prihliadnutím na ne treba vychádzať z predpokladu, že rozsudok súdu prvého stupňa bol odporkyni doručený až 28. júna 2010. To znamená, že jej odvolanie, ktoré podala faxom 12. júla 2010 a 13. júla 2010 doplnila doručením originálu (č.l. 66 až 81 spisu), bolo podané v zákonnej odvolacej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

So zreteľom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že námietka dovolateľov o existencii procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p. je neopodstatnená.

Keďže prípustnosť dovolania navrhovateľov nevyplýva z § 237 ani z § 239 O.s.p., dovolací súd odmietol ich dovolanie ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolania neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Vzhľadom na odmietnutie dovolania z procesných dôvodov nemal dovolací súd možnosť pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti uplatnenia dovolacích dôvodov uvedených v § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. V tomto ustanovení uvedené dovolacie dôvody totiž možno úspešne uplatniť len v procesne prípustnom dovolaní (o tento prípad ale v preskúmvanej veci nešlo). Sama tzv. iná procesná vada konania, ani nesprávne právne posúdenie veci, ak by k nim v konaní prípadne aj došlo, nie sú dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania.

V dovolacom konaní bola procesne úspešná odporkyňa a vzniklo jej právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd jej nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy tohto konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 5. januára 2012

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková